

ДМИТРО БОНДАРЧУК,
СТАРШИЙ ЮРИСТ EQUITY

ПРИСУТНІСТЬ АДВОКАТА

Для клієнта майже завжди несподіваною та неприємною новиною є виклик на допит до правоохоронних органів. У таких випадках перша порада — одразу шукайте адвоката, який спеціалізується в таких питаннях.

Здавалося б на перший погляд, що роль адвоката під час проведення допиту мінімальна: прийшов на допит, посидів і, у разі потреби, зробив зауваження слідчому. Саме тому досить часто люди йдуть на допит без адвоката, що в подальшому спричиняє для них ряд додаткових проблем.

То в чому ж роль адвоката під час допиту?

Як на мене, перше, що необхідно зробити адвокату, це заспокоїти клієнта, наголосити, що приводу для надмірного хвилювання немає. Тут слід зазначити, що непоодинокими випадками є накручування клієнтом себе у разі, коли на це немає найменших підстав. Клієнт прокручує в своїй голові всі можливі порушення законодавства, допущені ним останнім часом, навіть часто зовсім незначні, які не мають жодного відношення до кримінальної відповідальності.

По-друге, адвокат повинен одразу з'ясувати, у зв'язку з чим викликають клієнта на допит. Таку інформацію можливо дізнатись у слідчого, телефон якого, як правило, зазначений у повістці, у самого клієнта, який уже по телефону розмовляв зі слідчим, та шляхом моніторингу на всіх доступних реєстрах та сайтах кримінального провадження за його номером.

Далі необхідно якнайшвидше, бажано хоча б за один-два дні до проведення допиту, зустрітись із клієнтом та разом спробувати спрогнозувати орієнтовний список запитань, які слідчий планує поставити. На всі ці запитання клієнт повинен сформулювати орієнтовні відповіді та за допомогою адвоката визначити запитання, на які можливо на підставі статті 63 Конституції України відмовитись давати показання щодо себе або членів своєї сім'ї чи близьких родичів

або ж відмовитись давати показання у зв'язку з наявною охоронюваною законом таємницею (лікарі, священнослужителі тощо).

Варто також роз'яснити клієнту: якщо він щось не пам'ятає, то так і треба відповідати, не потрібно додумувати щось задля слідчого.

Як на мене, для уникнення додаткових запитань від слідчого клієнт повинен бути обізнаний в тому, що відповіді мають бути лаконічними, без висловлення свого суб'єктивного ставлення до певних фактів та обставин.

Бажано ще зімітувати допит, адвокату поставити себе на місце слідчого, який ставить найбільш незручні запитання. У такому разі клієнт психологічно буде готовий до допиту, адже він буде готовий майже до будь-якого розвитку подій на допиті, буде обізнаний з порядком дій слідчого на допиті (анкетні запитання, роз'яснення прав та обов'язків свідка, конкретні запитання слідчого, прочитання та підписання протоколу).

Тобто, на мій погляд, 80 % роботи адвоката має припадати саме на етап підготовки клієнта до допиту.

Потім, звісно ж, під час самого допиту адвокат повинен пильно стежити за дотриманням слідчим вимог кримінально-процесуального законодавства та робити чіткі і своєчасні зауваження слідчому, не давати можливості слідчому «тиснути» на клієнта будь-якими способами, уважно перечитати протокол допиту та в разі потреби з клієнтом надати свої зауваження та доповнення.

Варто зазначити, що сама лише присутність адвоката під час допиту скоує дії слідчого, який розуміє, що будь-які допущені ним порушення можуть бути припинені та зафіксовані.

Отже, до допиту варто готуватись заздалегідь, клієнт повинен бути обізнаний з тим, як проходить ця слідча дія, які приблизно запитання можуть бути поставлені слідчим, та знати, що в разі потреби його права будуть захищені адвокатом.

**80 % РОБОТИ АДВОКАТА
МАЄ ПРИПАДАТИ САМЕ
НА ЕТАП ПІДГОТОВКИ
КЛІЄНТА ДО ДОПИТУ**